

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

POVZETEK

MAKROEKONOMSKIH

GIBANJ

AVGUST 2015

Povzetek makroekonomskih gibanj, avgust 2015

V drugem četrtletju so agregatna gospodarska gibanja v glavnih trgovinskih partnericah Slovenije ostala stabilna, stabilne pa so ostale tudi napovedi rasti za letos in prihodnje leto. V evrskem območju se je ohranila zmerna gospodarska rast, ki jo še naprej poganja predvsem zasebna potrošnja. Slednje se odraža v rasti prihodkov v trgovini na drobno, povečani prodaji motornih vozil ter višjem zaupanju v storitvenih dejavnostih. Hkrati aktivnost v gradbeništvu skladno z nizko ravnjo investicij še naprej ostaja šibka. Z vidika vpetosti slovenskih podjetij v mednarodne dobavne verige je bilo neugodno predvsem četrtletno zmanjšanje industrijske proizvodnje, vendar kazalnik zaupanja v industriji ne nakazuje nadaljnega padca. Da gospodarska rast ostaja prešibka za izboljšanje razmer na trgu dela, kaže stopnja brezposelnosti, ki v evrskem območju vztraja nad 11 %. Rast v članicah EU zunaj evrskega območja je bila ponovno solidna, dodatno pa so se poslabšale razmere v Rusiji, kjer se je BDP v drugem četrtletju medletno zmanjšal za 4,6 %. Rast gospodarstev Hrvaške in Srbije je ostala razmeroma šibka.

Razpoložljivi mesečni podatki kažejo na manjšo upočasnitev domače gospodarske rasti, ki pa naj bi v drugem četrtletju kljub temu ponovno preseгла evrsko povprečje. Rast še naprej podpira povečana izvozna konkurenčnost, medtem ko okrevanje domače potrošnje z izjemo nakupov trajnih proizvodov ostaja zelo zmerno. To se odraža v enoletnem presežku tekočega računa plačilne bilance, ki je konec drugega četrtletja prvič presegel 7 % BDP. Četrtletna rast industrijske proizvodnje se je v primerjavi z začetkom leta sicer upočasnila na slab odstotek, predvsem zaradi počasnejše rasti avtomobilske industrije, solidna pa je bila ponovno rast prihodkov v izvozno usmerjenih storitvenih dejavnostih. Hkrati je trošenje gospodinjstev ostalo šibko, vsaj glede na manjšo prodajo v trgovini na drobno. Po rasti tako še naprej izstopa predvsem prodaja vozil, ki pa ni v celoti namenjena domačemu trgu. Čeprav se je javno investiranje v zadnjih mesecih okrepilo, se to še ni odrazilo v gradbeni aktivnosti, ki se je v drugem četrtletju precej zmanjšala.

Okrevanje na trgu dela se nadaljuje, a zakriva številna neravnotežja. Število registriranih brezposelnih se je julija prvič po letu 2012 spustilo pod 110.000, vendar je med njimi več kot 54 % dolgotrajno brezposelnih oseb. Med brezposelnimi še naprej narašča tudi delež tistih s terciarno izobrazbo. Julija je presegel 17 %, kar je približno 7 odstotnih točk več kot pred letom 2008. Število delovno aktivnih brez upoštevanja oseb, zaposlenih v kmetijstvu, se je tudi v drugem četrtletju medletno povečalo za približno 1,5 %, a še naprej z dominantno vlogo zaposlovalnih agencij. Hkrati se je v okolju zmerne deflacije letos opazno znižala rast plač. V prvem polletju je znašala le 0,5 %. K rasti realne mase plač in s tem kupne moči tako čedalje bolj prispevata rast zaposlovanja in padanje cen.

Julija se je deflacija zmanjšala za 0,2 odstotne točke na -0,7 %. Cene energentov so se zaradi padanja cen nafte še močnejše znižale, vendar se je inflacija v drugih skupinah proizvodov vsaj prehodno zvišala. Predvsem zmanjševanje padca cen industrijskega blaga brez energentov bi lahko bilo posledica prenosa deprecijacije evra zaradi kvantitativnega sproščanja ECB v končne cene za potrošnika, vendar v tem trenutku zanesljive ocene še niso izvedljive. V evrskem območju je inflacija ostala nespremenjena pri 0,2 %.

Letošnje znižanje primanjkljaja države pod 3 % BDP ostaja izvedljivo, za trajno odpravo čezmernega primanjkljaja pa bodo ključni ukrepi, sprejeti v okviru priprave proračunov države za leti 2016 in 2017. Za javnofinančno stabilnost je želeno, da se začasni ukrepi v čim večji meri nadomestijo s trajnimi. Črpanje evropskih sredstev je bilo v prvi polovici leta malenkost višje kot lani, okrepitev črpanja pa je kot običajno pričakovati proti koncu leta. V naslednjem letu bo teh sredstev bistveno manj kot letos, kar bo zaradi manjših investicij države vplivalo tudi na gospodarsko rast.

Izbor ključnih makroekonomskih kazalnikov na mesečni ravni

	12 mes. do jun.13	12 mes. do jun.14	12 mes. do jun.15	3 mes. do jun.14	3 mes. do jun.15	2015 apr.	2015 maj.	2015 jun.	2015 jul.	
<i>* podatki za avg.15</i>										
Gospodarska gibanja										
<i>ravnotežje odgovorov v odstotnih točkah</i>										
Kazalnik gospodarske klime	-17,0	-8,4	2,7	-1,9	5,1	5,0	5,2	5,1	3,5 (6,9*)	
- predelovalne dejavnosti	-10,4	-1,0	4,4	3,3	5,3	4,0	6,0	6,0	6,0 (8,0*)	
<i>medletne stopnje rasti v %</i>										
Industrijska proizvodnja: - skupaj ¹	-1,6	0,2	3,5	1,6	4,3	4,3	5,5	3,1	...	
- predelovalne dejavnosti	-3,0	0,8	5,2	2,5	5,6	5,9	6,8	4,1	...	
Gradbeništvo: - skupaj ²	-17,1	21,1	1,2	40,0	-9,8	-6,9	-9,8	-12,2	...	
- gradbeni inženirski objekti	-28,0	-1,2	-0,8	6,5	-2,7	-5,2	-0,5	-2,7	...	
Trgovina (realni prihodek)										
Trgovina na drobno, skupaj	-3,7	-1,9	0,6	-1,1	0,9	-0,6	2,9	0,6	...	
Trgovina z motornimi vozili in popravila	-2,1	4,5	11,9	-2,9	16,6	11,9	18,8	19,0	...	
Storitve zasebnega sektorja ³	-2,4	1,6	...	2,0	...	2,3	3,0	...	...	
<i>medletne stopnje rasti v %</i>										
Trg dela										
Povprečna bruto plača	-0,8	0,7	0,9	1,1	0,6	0,8	-0,2	1,2	...	
- zasebni sektor	0,1	1,4	0,8	1,4	0,5	0,7	-0,9	1,5	...	
- javni sektor	-2,2	-0,1	1,4	0,8	1,0	1,1	1,0	1,0	...	
Povprečna realna neto plača ⁴	-2,4	-0,1	0,9	0,2	1,0	1,2	0,2	1,5	...	
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	12,6	13,3	12,7	13,1	12,3	12,5	12,3	12,0	...	
Registrirane brezposelne osebe	5,0	5,1	-4,2	1,2	-6,4	-7,0	-6,1	-6,1	-5,7	
Delovno aktivno prebivalstvo	-2,4	-0,7	1,1	0,6	0,7	0,8	0,6	0,6	...	
- zasebni	-3,0	-0,6	1,7	0,8	1,1	1,3	1,1	1,1	...	
- javni	-1,1	-0,7	-0,2	0,0	-0,5	-0,4	-0,6	-0,5	...	
<i>medletne stopnje rasti v %</i>										
Gibanje cen										
HICP	2,7	1,2	-0,3	0,8	-0,8	-0,7	-0,8	-0,9	-0,7	
- storitve	1,8	2,3	1,3	2,3	0,4	0,9	0,4	0,0	0,4	
- industrijsko blago brez energentov	-0,7	-0,6	-1,1	-0,6	-1,1	-1,4	-1,1	-0,7	0,1	
- hrana	5,8	2,4	0,7	0,7	1,1	1,6	1,0	0,8	1,2	
- energenti	6,2	-0,3	-4,4	0,2	-6,4	-7,2	-5,8	-6,3	-7,4	
Kazalnik osnovne inflacije ⁵	0,7	1,0	0,3	1,0	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3	0,3	
<i>v % BDP</i>										
Tekoči račun plačilne bilance										
Saldo tekočega računa	5,0	5,8	7,1	7,0	8,2	7,0	5,8	11,8	...	
1. Blago	1,6	2,3	3,7	3,1	4,4	1,1	4,1	7,9	...	
2. Storitve	4,7	4,5	4,9	4,6	5,0	6,0	4,2	4,8	...	
3. Primarni dohodki	-0,5	-0,3	-0,8	-0,1	-0,1	1,0	-1,1	-0,2	...	
4. Sekundarni dohodki	-0,8	-0,7	-0,8	-0,7	-1,1	-1,2	-1,4	-0,6	...	
<i>nominalne medletne stopnje rasti v %</i>										
Izvoz blaga in storitev	1,6	3,5	6,6	3,8	5,9	1,2	5,3	11,2	...	
Uvoz blaga in storitev	-4,5	2,8	4,2	4,2	3,7	4,5	0,1	6,4	...	
Javne finance										
<i>Konsolidirana bilanca⁶</i>										
	2013	2014	12 mes. do apr.15	2014 jan.-apr.	2015 jan.-apr.					
	<i>mio EUR</i>		<i>% BDP</i>		<i>medl. rast v %</i>		<i>mio EUR</i>		<i>medl. rast v %</i>	
Prihodki	14.728	15.494	41,6	4,0	4.920	6,8	5.075	3,2		
Davki	12.648	13.193	35,8	4,1	4.263	6,8	4.525	6,1		
Prejeta sredstva iz EU	938	1.040	2,8	9,3	307	7,4	315	2,7		
Ostali	1.141	1.261	3,0	-1,5	350	6,8	236	-32,7		
Odhodki	16.286	16.755	44,5	2,7	5.625	0,6	5.626	0,0		
Tekoči odhodki	6.838	7.043	18,7	3,3	2.546	-0,9	2.543	-0,1		
- plače in drugi izdatki zaposlenim	3.617	3.610	9,6	-0,1	1.207	0,3	1.213	0,5		
- izdatki za blago in storitve	2.239	2.233	5,8	0,0	715	-5,5	680	-4,9		
- obresti	840	1.097	2,9	23,6	595	8,7	595	0,1		
Tekoči transferji	7.671	7.592	20,1	-1,2	2.574	-0,4	2.551	-0,9		
- transferji posameznikom in gospodinjstvom	6.343	6.335	16,9	0,4	2.093	-0,9	2.107	0,7		
Investicijski odhodki, transferji	1.351	1.717	4,6	21,9	309	29,8	327	5,5		
Saldo	-1.558	-1.261	-2,9	-13,6	-705	-28,2	-551	-21,9		

Vir: SURS, Banka Slovenije, Ministrstvo za finance, preračuni Banka Slovenije.

Opombe: Pri gospodarskih gibanjih so prikazani podatki z izločenimi vplivi koledarja (z izjemo kazalnikov klime, kjer so podatki desezonirani). Drugi podatki v tabeli so originalni.

¹ Realna vrednost industrijske proizvodnje. ² Realna vrednost opravljenih del v gradbeništvo. ³ Nominalni prihodki s storitvah zasebnega sektorja brez trgovine in finančnih storitev. ⁴ CPI deflator. ⁵ Inflacija brez energentov, hrane, alkohola in tobaka. ⁶ Konsolidirane bilance državnega proračuna, proračuna občin, pokojninsko-invalidskega in obveznega zdravstvenega zavarovanja po načelu plačane realizacije.